

Özelge: Otobüs, kamyon, çekici ve benzeri araç sahiplerinin mükellefiyetlerinin tesisi nakliyecilik faaliyetine yönelik olan, dolayısıyla özel ihtiyaçlar için kullanılmaya elverişli olmayan otobüs, kamyon, çekici ve benzeri araç sahiplerinin ticari kazanç

Sayı:

B.07.0.GEL.0.43/4301-150/50442

Tarih:

30/12/1998

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

TARİH: 30.12.1998

SAYI : B.07.0.GEL.0.43/4301-150/50442

KONU : Otobüs, kamyon, çekici ve benzeri araç sahiplerinin mükellefiyetlerinin tesisi hk.

BALIKESİR VALİLİĞİ

(Defterdarlık : Gelir Müdürlüğüne)

İLGİ : 29.05.1998 tarih ve B.07.4.DEF.0.10.10/2-123/669/3972 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ve eklerinin incelenmesinden, ...'nın ...plakalı kamyonu 30.10.1997 tarihinde satın aldığı ve 31.10.1997 tarihinde trafik tescil bürosuna tescil ettirerek, gayrimenkul sermaye iradı yönünden mükellefiyet tesis ettirildiği anlaşılmış olup, aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde 'Her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançlar ticari kazançtır ' denilmiştir.

Ticari ve sınai faaliyetlerin neler olduğu Türk Ticaret Kanununda yer almış olup kara, deniz ve havada, nehir ve göllerde, yolcu veya eşya taşımının ticari faaliyet olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 3' üncü maddesinin c/4 fıkrasında kamyonetin tanımı yapılarak "İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3500Kg'ı geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş moturlu taşıttır."denilmiştir.

Ticari faaliyet bir tür emek- sermaye organizasyonuna tabi olup, kazanç sağlama niyet ve kastın bulunup bulunmaması böyle bir organizasyon tarafından icra edilen faaliyetin " Ticari faaliyet" olma niteliğine etki etmemektedir. Ancak bir faaliyetin ticari faaliyet sayılabilmesi için, kazanç sağlama niyet ve kastı gerekmemekle birlikte faaliyeti icra eden organizasyonun bütün unsurları ile birlikte değerlendirildiğinde kazanç sağlama potansiyeline sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Özel ihtiyaçlar için kullanılmaya elverişli olmakla beraber nakliyecilikte de kullanılacak minibüs, midibüs, kamyonet ve benzeri araç satın alınması, bu kişilerin nakliyecilik faaliyetinde bulunacaklarına ilişkin tek başına karine teşkil etmemektedir. Bu araçların nakliyecilik faaliyetinde kullanılması genel bir uygulama olup, özel durumların ayrıca kendi özelliği içerisinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen Karayolları Trafik Kanunu hükümlerinde yer alan tanımdan da anlaşılacağı üzere minibüs, midibüs, kamyonet ve benzeri araçlar esas itibariyle nakliyecilik faaliyetinde kullanılacak araçlar olmakla beraber şahsi ihtiyaçlar veya ticari faaliyet niteliğinde olmayan bir kısım faaliyetler için de kullanılmaya elverişli araçlardır. Şahsi ihtiyaçları için veya diğer nedenlerle araç sahibi olanlarla ilgili olarak bu kişilerin bu araçla (ticari faaliyet dışında) gelir getirici herhangi bir faaliyette bulunup bulunmadığı, zirai faaliyetinin olup olmadığı gibi hususların gözönünde bulundurulması gerekli araştırma ve incelemenin yapılması, sözkonusu araçların ticari faaliyetlerde kullanıldığının tespiti halinde mükellefiyet tesisi, aksi halde araç sahibinin beyanına itibar edilmesi icap etmektedir. Hiç bir araştırma ve inceleme yapılmaksızın sadece minibüs, midibüs, kamyonet veya benzeri bir taşıt satın alınmasının ticari faaliyette bulunulması için yeterli olduğu varsayımına dayanılarak mükellefiyet tesisi yoluna gidilmemesi gerekmektedir.

Ancak, nakliyecilik faaliyetine yönelik olan, dolayısıyla özel ihtiyaçlar için kullanılmaya elverişli olmayan otobüs, kamyon, çekici ve benzeri araç sahiplerinin ticari kazanç olarak mükellefiyetlerinin tesis edileceği tabiidir. Bu tür araçların trafik kayıtlarının gayri ticari olması, araç sahiplerinin özel ihtiyaçlarında kullanacağına ilişkin beyanda bulunması ticari kazanç olarak mükellefiyet tesisine engel teşkil etmeyecektir.

Bilgi edinilmesini ve ilgi yazınız ekindeki özgelgenin, yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda değerlendirilerek gereğini rica ederim.

Bakan a.
Daire Başkanı